

Daňové novinky 2022

Vážení klienti,

rádi bychom Vás informovali o nejdůležitějších změnách v daňových předpisech v roce 2022. V případě jakýkoliv dotazů jsme Vám k dispozici.

Sociální zabezpečení

Platby záloh důchodového pojištění OSVČ

Od 1. 1. 2022 došlo ke zvýšení minimálních povinných záloh podnikatelů na sociální pojištění následovně:

	2022	2021
Minimální záloha SP hlavní činnost	2 841 Kč	2 588 Kč
Minimální záloha SP vedlejší činnost	1 137 Kč	1 036 Kč

Nová výše minimální zálohy na SP se platí až po podání přehledu o příjmech a výdajích.

Sociální pojištění je splatné do konce daného měsíce, za který se platí pojistné.

Minimální výše platby nemocenského pojištění je v roce 2022 stanovena na **147 Kč** měsíčně.

Zdravotní pojištění

Platby záloh zdravotního pojištění OSVČ

Od 1. 1. 2022 došlo ke zvýšení minimálních povinných záloh podnikatelů i na zdravotní pojištění následovně:

	2022	2021
Minimální záloha ZP	2 627 Kč	2 393 Kč

Nová výše minimální zálohy na ZP se zvyšuje od 1. 1. 2022. Částku v nové výši je nutno odvést již počínaje lednovou platbou pojistného. Odvod nutně uhradit nejdéle do 8 dne následujícího měsíce.

Pro osoby bez zdanitelných příjmů činí částka měsíčního odvodu: 2.187 Kč.

Minimální mzda

Od 1. 1. 2022 došlo ke zvýšení minimální měsíční mzdy z 15 200 Kč na **16 200 Kč** a základní hodinové sazby z 90,50 Kč na 96,40 Kč.

Současně se zvýšením minimální mzdy dochází od 1. 1.2022 také k růstu zaručené mzdy.

Sociální pojištění a nemocenské pojištění

Rozhodný příjem

Pro rok 2022 se nemění rozhodný příjem, který u zaměstnanců zakládá povinnou účast na pojištění. Rozhodný příjem je **3 500 Kč** měsíčně, to tedy znamená, že se nebudou účastnit nemocenského, a tím ani důchodového pojištění.

Redukční hranice v nemocenském pojištění

Redukční hranice týkající se denního vyměřovacího základu, na jehož základě se vypočítají nemocenské dávky, jsou pro rok 2022 následující:

- první redukční hranice činí 1 298 Kč [částka do 1 298 Kč se započítává u nemocenského, u ošetrovného a u dlouhodobého ošetrovného 90 %, u peněžité pomoci v mateřství, vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství a u dávky otcovské poporodní péče (tzv. otcovské) se započítává 100 %],
- druhá redukční hranice činí 1 946 Kč (částka mezi 1 298 Kč a 1 946 Kč se započítává 60 %),
- třetí redukční hranice činí 3 892 Kč (částka mezi 1 946 Kč a 3 892 Kč se započítává 30 %).
- K částkám nad 3 892 Kč se nepřihlíží.

Sazby u nemocenského

Sazby při výpočtu výše nemocenského závisí na délce trvání dočasné pracovní neschopnosti (karantény):

- Výše nemocenského za kalendářní den činí 60 % denního vyměřovacího základu od 15. do 30. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti (karantény),
- od 31. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti (karantény) činí sazba nemocenského 66 % denního vyměřovacího základu
- a dále od 61. kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti (karantény) činí sazba nemocenského 72 % denního vyměřovacího základu.

Kalkulačka pro výpočet dávek nemocenského pojištění v roce 2022 je k dispozici na adrese: <https://www.mpsv.cz/web/cz/kalkulacka-pro-vypocet-davek-v-roce-2022>

Redukční hranice pro náhradu mzdy

Výpočet redukční hodinové hranice pro náhradu mzdy z redukčních hranic pro nemocenské pojištění:

- první redukční hranice: $1\,298 \times 0,175 = 227,15$ Kč,
- druhá redukční hranice: $1\,946 \times 0,175 = 340,55$ Kč,
- třetí redukční hranice: $3\,892 \times 0,175 = 681,10$ Kč.

Dále se postupuje v souladu se zákonem č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. Částka první redukční hranice se započítává z průměrného hodinového výdělku ve výši 90 %. Z rozdílu částky druhé a první redukční hranice se započítává 60 % průměrného hodinového výdělku a z rozdílu třetí a druhé redukční hranice se započítává 30 % průměrného hodinového výdělku. K částce nad třetí redukční hranici se nepřihlíží.

Kalkulačka pro výpočet náhrady mzdy v roce 2022 je k dispozici na adrese: <https://www.mpsv.cz/web/cz/kalkulacka-pro-vypocet-vyse-nahrady-mzdy-v-roce-2022>

Stravné

Zahraniční stravné

Vyhláška č. 462/2021 Sb., o stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2022. V roce 2022 se stravné zvyšuje u 17 států či území.

Ke zvýšení sazeb došlo u devíti zemí (Alžírsko, Etiopie, Francie, Gruzie, Chorvatsko, Lichtenštejnsko, Maďarsko, Pákistán a Rumunsko). Ke změně sazby zahraničního stravného a zároveň ke změně měny došlo u tří zemí, a to u Džibutska, Konžské demokratické republiky a u Seychel.

Náhrada jízdních výdajů

Sazba základní náhrady činí v roce 2022 pro osobní vozidla 4,70 Kč za 1 km jízdy.

Náhradu za spotřebovanou pohonnou hmotu prokazuje zaměstnanec dokladem o nákupu pohonných hmot nebo použije pro určení výše náhrady průměrnou cenu pohonné hmoty za 1 l spotřebované pohonné hmoty. Průměrná cena je stanovena pro rok 2022 takto:

- 37,10 Kč u benzínu (95 oktanů),
- 40,50 Kč u benzínu (98 oktanů),
- 36,10 Kč u motorové nafty,
- 4,10 Kč za 1 kilowathodinu elektřiny.

Tuzemské stravné

- 99 Kč až 118 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,
- 151 Kč až 182 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejvýše 18 hodin,
- 237 Kč až 283 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

Stravenky a stravenkový paušál

Hornímu limitu stravného 118 Kč pro pracovní cestu v trvání 5 až 12 hod odpovídá částka **peněžitého příspěvku zaměstnavatele na stravování zaměstnanců**, která je osvobozena od daně z příjmů ze závislé činnosti, která se tímto **zvyšuje na 82,60 Kč** (v roce 2021 byla osvobozena částka 75,60 Kč) za jednu směnu podle zákoníku práce. Částka 82,60 Kč je zároveň limitem pro daňovou uznatelnost příspěvku zaměstnavatele na stravování zajišťované prostřednictvím jiných subjektů poskytované nepeněžní formou (tedy formou stravenek).

EET – stále trvá

Odklad povinnosti evidovat tržby platí až do 31. prosince 2022. Odklad se týká všech čtyř vln EET, nicméně tržby je možné i nadále evidovat elektronicky, a to dobrovolně. Pravděpodobně dojde zcela ke zrušení.

Daň z přidané hodnoty

Cestovní služby

Od roku 2022 se do § 89 zákona o DPH promítly změny v těchto oblastech (posunutá účinnost zákona č. 343/2020):

- Výpočet přírážky z cestovních služeb nikoliv souhrnně za zdaňovací období, ale u každé poskytnuté cestovní služby
- Povinnost přiznat DPH již přijetím zálohy na platbu za cestovní službu,
- Rozdělení základu daně u cestovních služeb poskytnutých v EU i ve třetích zemích.

Generální finanční ředitelství vydalo výklad nazvaný „Informace k uplatňování DPH u služeb cestovního ruchu“. Informace popisuje nejenom novinky, ale i celou oblast DPH u cestovních služeb.

DPH u zdravotnických prostředků

S účinností od 1.1.2022 přesněji definuje zákon vymezení zdravotnických prostředků a jejich oprav pro účely sazby DPH. V příloze č. 3 zákona o DPH se upravuje definice zdravotnických prostředků podléhajících snížené sazbě DPH 15 %.

Nové formuláře k DPH

Pod číslem 358/2021 Sb. vyšla novelizace vyhlášky č. 457/2020 Sb., o formulářových podáních pro daň z přidané hodnoty.

Pozměněné formuláře se týkají:

- Přiznání k DPH,
- souhrnného hlášení,
- přihláška k registraci k DPH,
- přihláška k registraci DPH do skupiny,
- žádost o registraci do zvláštního režimu jednoho správního místa – OSS do EU,
- žádost o registraci do zvláštního režimu jednoho správního místa OSS mimo EU.

Doplnění k roku 2021

Pro úplnost připomínáme, že novela zákona o DPH provedená zákonem č. 355/2021 Sb. s účinností od 1. 10. 2021 kromě změn uplatňovaných na úrovni EU včetně změn u dovozu zboží přinesla také tyto změny v uplatňování DPH v tuzemsku:

Změna § 36 týkající se zaokrouhlení – částka vzniklá zaokrouhlením na celé koruny se podle zákona účinného od 1. 10. 2021 vyjímá ze základu daně (např. základ daně 990 Kč + DPH 207,90 Kč = 1 197,90 Kč, zaokrouhleno na 1 198 Kč bez promítnutí zaokrouhlení 0,10 Kč do základu daně a výše daně) i při bezhotovostních platbách; před 1. 10. 2021 tuto částku vyjímal ze základu daně jen při hotovostních platbách. V praxi se ovšem uvedená úprava (byť byla v rozporu se zákonem) používala na základě výkladu Finanční správy ČR i před 1. 10. 2021.

Změna v opravách základu daně u nedobytné pohledávky podle § 46; jak bylo judikováno Soudním dvorem EU, tak není na překážku, pokud je oprava prováděna vůči neplátcí daně.

Nutnost snížit odpočet daně z neuhrazených plnění při zrušení registrace podle § 79e vloženého do zákona o DPH od 1. 10. 2021, pokud byl z těchto plnění uplatněn odpočet daně.

Prominutí DPH

Dodání elektřiny a plynu od 1. 11. 2021 do 31. 12. 2021 je více uvedené finančním zpravodaji č. 34/2021 došlo k prominutí DPH. Pro rok 2022 k žádnému prominutí DPH zatím nedojde.

Uvedené prominutí kromě toho, že šlo nezákonný úkon, přineslo mnoho sporných bodů. Naprosto se ztotožňujeme s článkem adresovaným bývalé ministryni Schillerové napsaný daňovou poradkyní Ing. Holubovou.

<https://echo24.cz/a/SQTcc/vysvetlete-plosne-prominuti-dane-z-plynu-a-elektřiny-otevreny-dopis-ministryni-schillerove>

Změny v intrastatu

I nadále je rozhodným prahem pro vykazování v Intrastatu 12 mil. Kč v obou směrech.

Byl rozšířen okruh údajů, které jsou vykazovány v souvislosti s vývozem (dodáním) zboží do jiného členského státu EU. K dosavadním položkám se nově vykazují údaje o zemi původu vyváženého zboží a daňové identifikační nebo obdobné číslo, které bylo přiděleno pro účely DPH partnerskému subjektu v členském státě EU, kam bude zboží vyvezeno.

Mění se rovněž kódy povahy transakce najdete na webu čsú.

<https://www.czso.cz/csu/czso/nove-kody-povahy-transakce>

Zjednodušeno je vykazování v případě, že se objem obchodu s jinými členskými státy EU pohybuje právě mezi 12 mil. Kč a 20 mil. Kč, každý směr se posuzuje zvlášť. Namísto 12 výkazů za rok lze podat pouze jedno zjednodušené hlášení pro daný směr vykazování, a to v termínu za leden 2022. Pokud během roku limit 12 mil. Kč překročí, za období překročení až do konce roku podává plátce běžné intrastatové hlášení.

Je navýšen i limit pro vykazování malých zásilek z 200 EUR na 400 EUR.

Změny se týkají rovněž vykazování 100 % dobropisu, pokud dobropis bude bez pohyby zboží, půjde o opravu původního hlášení, pokud se vrátí i zboží, musí se vykazovat v běžném hlášení.

Daň z příjmů

Sazba daně FO

Sazba daně z příjmů fyzických osob zůstává na 15 %, taktéž sazba daně **23 %**, které se bude aplikovat pouze na roční příjmy (resp. součet základů daně), jež přesáhnou 48násobek průměrné mzdy. Hranice pro odvod 15 % se zvyšuje 1 867 728 Kč pro rok 2022 z 1 701 168 Kč.

Na rozdíl od let minulých do roku 2020 se ale 23 % daňová sazba bude aplikovat kromě příjmů ze zaměstnání a podnikání také na ostatní příjmy, na kapitálové příjmy či na příjmy z pronájmu.

Sleva na poplatníka

Sleva na poplatníka v roce 2022 činí 30.840 Kč.

Počínaje zúčtováním mezd za leden 2022 se uplatňují měsíční částky daňového zvýhodnění na dítě – na 2. dítě 1 860 Kč a na 3. a další dítě 2 320 Kč.

Zrušení zastropování měsíčního daňového bonusu

Faktické zrušení zastropování měsíčního daňového bonusu, tedy rozdílu mezi vypočtenou daní z příjmů a slevou na děti vyplácenou finančním úřadem v případě vyměření záporné daňové povinnosti.

Dary – vrácení ke staré úpravě

Pro období roku 2022 opět platí limit odpočtu darů od základu daně z příjmu fyzických osob dle § 15 odst. 1 ve výši 15 % základu daně a limit odpočtu darů od základu daně z příjmu právnických osob dle § 20 odst. 8 ve výši 10 % základu daně.

Paušální daň

Výše měsíční zálohy na paušální daň pro rok 2022 **činí 5 994 Kč**. V této částce je zahrnuta záloha na minimální zdravotní pojistné ve výši 2 627 Kč, záloha na minimální sociální pojistné navýšené o 15 % ve výši 3 267 Kč a záloha na daň z příjmů ve výši 100 Kč. K úpravě paušální daně dochází vždy jednou za rok a její výše závisí na vývoji průměrné mzdy. V případě splnění podmínek pro vstup do režimu paušální daně, o kterých jsme podrobně psali v novinkách roku 2021, mohou OSVČ podat oznámení o vstupu do tohoto režimu do 10 ledna příslušného roku nebo při zahájení podnikatelské činnosti. Existuje i kalkulačka na stránkách www.mfcr.cz/kalkulacka.

Osvobození z dluhopisů

Od 1. 1. 2022 platí osvobození od daně z příjmů fyzických osob (§ 4 odst. 1 písm. zl) a právnických osob [§ 19 odst. 1 písm. zn) ZDP] pro daňové nerezidenty, pokud jde o výnosy z dluhopisů emitovaných od 1. 10. 2021 v zahraničí poplatníkem se sídlem v ČR.

Ostatní

Oceňovací předpisy

Od 1. 1. 2022 se změnilы oceňovací předpisy, což může mít význam jak pro daňové, tak účetní účely. Vyhláška č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška) byla od 1. 1. 2022 novelizována vyhláškou č. 424/2021 Sb.

Zrušení původních daňových informačních schránek (DIS)

Finanční správa spustila v roce 2021 modernizovaný daňový portál MOJE daně, jehož součástí jsou nové daňové informační schránky PLUS. Uživatelé původních daňových informačních schránek měli od spuštění portálu přesně rok na to, aby se přihlásili do nové daňové informační schránky PLUS. Dle novely daňového řádu totiž dojde 28. 2. 2022 ke zrušení všech původních daňových informačních schránek (DIS).

Zvýšení úroků z prodlení

Vzhledem k zvýšení základní dvoutýdenní repo sazby ze strany České národní banky ze dne 22. 12. 2021 na 3,75 % dochází od 1. 1. 2022 ke zvýšení úroků z prodlení na 11,75 % z původních 8,50 %. Tato sazba je platná pro celé první pololetí roku 2022. S ohledem na další predikovaný růst základní dvoutýdenní repo sazby ČNB v průběhu prvního pololetí 2022 lze reálně očekávat další zvýšení sazby úroku z prodlení pro druhé pololetí roku 2022.

Termíny pro podání daňových přiznání – již v platnosti od r. 2021

Pro přiznání k dani z příjmu fyzických osob a pro přiznání k dani z příjmu právnických osob za rok 2021 platí termíny zavedené novelou § 136 daňového řádu od 1. 1. 2021. To např. znamená následující lhůty pro podání daňového přiznání a doplacení daně za rok 2021:

- standardní lhůta **1. 4. 2022**, pokud je přiznání podáno v „papírové“ podobě anebo je podáno nejpozději 1. 4. 2022 elektronicky (nejedná-li se o subjekt s povinným auditem); lhůta 1. 4. 2022 platí i pro elektronické podání daňovým poradcem, pokud jej daňový poradce podá nejpozději 1. 4. 2022,
- **2. 5. 2022**, pokud je přiznání podáváno elektronicky po 1. 4. 2022 a nejedná se o subjekt s povinným auditem či o podání daňovým poradcem po 1. 4. 2022,
- **1. 7. 2022** pro subjekty s povinným auditem anebo pro podání daňovým poradcem po 1. 4. 2022; plná moc k podání daňovým poradcem přitom nemusí být u správce daně předem uložena a stačí ji podat např. spolu s daňovým přiznáním.

Nové tiskopisy DPFO a DPPPO

Tiskopis přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2021 umožňuje obchodním korporacím poprvé za rok 2021 zveřejnit účetní závěrku prostřednictvím finančního úřadu tak, jak upravuje tuto možnost zákon o účetnictví od 1. 1. 2021. Formulář daňového přiznání, vzor č. 32, na tuto skutečnost reaguje novou přílohou označenou jako „Žádost o předání účetní závěrky do sbírky listin veřejného rejstříku, kde lze označit, zda má či nemá správce daně předat ke zveřejnění do sbírky listin veřejného rejstříku:

- rozvahu,
- výkaz zisku a ztráty,
- přílohu účetní závěrky,
- přehled o změnách vlastního kapitálu,
- přehled o peněžních tocích,
- účetní závěrku sestavenou dle mezinárodních účetních standardů.

Zda obchodní korporace využije či nevyužije možnosti zveřejnit účetní závěrku, která je přílohou přiznání k dani z příjmů právnických osob, prostřednictvím správce daně, je na rozhodnutí této obchodní korporace. Nic jí tedy nebrání označit v žádosti o předání účetní závěrky do sbírky listin veřejného rejstříku, že žádný z výkazů si nepřeje předat ke zveřejnění, a předat účetní závěrku ke zveřejnění rejstříkovému soudu samostatně.

Legislativní covidové změny přijaté v závěru roku 2021

V závěru roku 2021 byl přijat zákon č. 519/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2022. Kompenzační bonus 2022 má však jako prvé bonusové období stanoveno období od 22. 11. do 31. 12. 2021 – žádost o kompenzační bonus za toto období lze podat ve lhůtě do 1. 3. 2022.

Dále byl v závěru roku 2021 přijat zákon č. 518/2021 Sb. upravující tzv. izolačku a zákon 520/2021 Sb. upravující tzv. krizové ošetřovné.

Osvobození izolačky od daně z příjmů fyzických osob nenajdeme v zákoně o daních z příjmů, ale přímo v zákoně č. 518/2021 Sb. – stejně jako tomu bylo u izolačky uplatňované do konce června 2021 na základě zákona č. 121/2021 Sb. I pro izolačku uplatňovanou od konce roku 2021 platí, že se k ní nepřihlíží, pokud se pro účely jiných právních předpisů zjišťuje výše příjmů – zákon č. 518/2021 stejně jako zákon č. 121/2021 Sb. se přitom příkladmo v poznámce pod čarou odvolává na zjišťování příjmů pro účely zákon o státní sociální podpoře a zákona o pomoci v hmotné nouzi. Důvodová zpráva uvádí, že by bylo proti účelu izolačky, kdyby i nepřímo ovlivňovala sociální dávky.

Ačkoli to nebylo oficiálně potvrzeno, je v souladu s textem i účelem zákona nezapočítávat izolačku do vlastních příjmů druhého z manželů pro účely uplatnění slevy na manžela (manželky) s vlastními příjmy do 68 tis. Kč.

Novou izolačku, stejně jako izolačku uplatňovanou do konce června 2021, vyplácí zaměstnancům jejich zaměstnavatel a odečítá si ji od platby pojistného. Z této konstrukce by vyplývalo účtovat o izolačce pouze v rámci závazkových vztahů a do nákladů účtovat částku pojistného před snížením o izolačku, tedy:

- Předpis pojistného na sociální zabezpečení za zaměstnance: 331/336
- Předpis pojistného na sociální zabezpečení za zaměstnavatele (bez snížení o izolačku): 524/336
- Předpis izolačky: 336/331
- Platba pojistného sníženého o izolačku: 336/221

ČSSZ však sdělila, že: „ze strany ČSSZ probíhá účtování sníženého předpisu pojistného o karanténní příspěvek standardně v rámci klasického předpisu pojistného mezi syntetickými účty Pohledávky ze správy daní (MD 352) / Výnosy ze sociálního pojištění (D 633). Vykazování předpisu pojistného, a jeho snížení o tzv. izolačku na tiskopisu Přehled o výši pojistného, je pro všechny zaměstnavatele stejné dle výše uvedeného zákona. ČSSZ účtuje příjem pojistného jako rozdíl mezi předpisem pojistného a úhrnem odečítaných karanténních příspěvků.“

Dále MF v odpovědi k metodice účtování státu dle vyhlášky 410/2009 Sb. sdělilo, že vybrané účetní jednotky účtují takto:

- Předpis pojistného na sociální zabezpečení za zaměstnance: 331/336
- Předpis pojistného na sociální zabezpečení za zaměstnavatele (bez snížení o izolačku): 524/336
- Předpis izolačky: 521/331
- Snížení pojistného: 336/524
- Platba pojistného sníženého o izolačku: 336/221

Obě alternativy účtování o izolačce u zaměstnavatele jsou tedy možné.

Rozhodnutí o prominutí správního poplatku

V souvislosti s vyhlášením nouzového stavu od 26. 11. 2021 do 25. 12. 2021 vydala ministryně financí dne 9. 12. 2021 Rozhodnutí o prominutí správního poplatku z důvodu mimořádné události, kterým, stejně jako v minulosti, promíjí správní poplatky vybírané Finanční a Celní správou za podání žádostí, jejichž následné projednání je zaplacením správního poplatku jinak podmíněno, jedná se např. o: žádost o prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně, za podmínky, že související lhůta k podání daňového tvrzení uplynula v období od 25. 11. 2021 do 31. 12. 2021, žádost o prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkané částky, který se váže k dani, u níž nastala splatnost v období od 25. 11. 2021 do 31. 12. 2021, žádost o prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení za podmínky, že k vydání související výzvy k podání kontrolního hlášení došlo v době od 25. 11. 2021 do 31. 12. 2021, atd.